

Бр. 08-124/8

09-02-2024 год.
ДЕМИР КАПИЈА

ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локалната самоуправа ("Службен весник на РМ" бр.5/02), член 14 став 1 од Законот за еднакви можности на жените и мажите, пречистен текст ("Службен весник на РСМ" бр.6/12, 30/13, 166/14 и 150/15 и "Службен весник на РСМ" бр.53/21), Советот на Општина Демир Капија на седницата одржана на 09.02.2024 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА ЗА 2024 ГОДИНА

I. ВОВЕД

Годишната програма за еднакви можности на Општина Демир Капија за 2024 година е документ со кој се планираат годишните активности на општината на полето на еднаквите можности за жените и мажите за 2024 година. Програмата за еднакви можности на жените и мажите во Општина Демир Капија за 2024 година, има за цел да ја промовира и унапреди родовата еднаквост во политичката, економската, социјалната, образовната, културната, здравствената, граѓанската и било која област од општественото живеење.

Почитувајќи го принципот на еднакви можности, локалната власт може да направи значајни промени и поместувања кои ќе доведат до подобра положба на жените во општината, при тоа правејќи анализи за родовата рамноправност и детектирајќи ги слабостите, подобрувајќи го пристапот на жените и останатите маргинализирани групи граѓани до инфраструктурата; подобрувајќи го планирањето и употребата на земјиштето; зголемувајќи го промовирањето на жените на раководните функции и добрите работни места како и претприемачкиот капацитет на жените; промовирајќи го спортот и рекреацијата кај женската популација и маргинализираните групи на граѓани. Локалната власт може преку своите надлежности и преку координација на Комисијата за еднакви можности, Координаторот за еднакви можности и со многубројните локални институции и организации да превзема конкретни акции во корист на половата еднаквост, намалување на нееднаквостите и промовирањето на вистинско еднакво општество. Доколку сакаме да изградиме заедница што се базира на еднаквост, многу е значајно локалната власт целосно да ја земе во предвид половата димензија и да ја вметне во своите правила на управување, организација и практично работење. Во времето во кое живееме, а сепак и во иднина, вистинската еднаквост помеѓу мажите и жените е исто така клучот за

нашиот економски и социјален успех - не само на локално туку и национално ниво. Основна цел на овој програмски документ е да се обезбеди континуиран развој во реализацијата на родовата рамноправност во општината.

Општина Демир Капија во соработка со Комисијата за еднакви можности на мажите и жените при Совет на Општина Демир Капија, Здруженија на граѓани кои работат во сферата на родовата еднаквост изработи Предлог – Програма за еднакви можности за 2024 година опфаќајќи ги приоритетни области на делување, управување со човечки ресурси, социјална заштита, економски развој, човекови права и здравство.

II. ЦЕЛ на Програмата е да го промовира принципот за воспоставување еднакви можности на жените и мажите во сите сфери на јавниот, општествениот и приватниот сектор, кој овозможува остварување на нивните права произлезени од законите на Р.С.Македонија. Општината во соработка со Комисијата има за цел да ја инкорпорира родовата перспектива и еднаквите можности во локалната политика, да ја унапреди состојбата на жените на локално ниво и да ги реализираат стратешките цели на Националната стратегија за родова еднаквост 2021-2026 и на Законот за еднакви можности на жените и мажите.

Главна задача на Општината и Комисијата е да работат на унапредување на состојбата на жените и на обезбедување еднакви можности за мажите и жените на локално ниво преку процесот на изготвување и усвојување на политики, нивно спроведување, мониторинг и евалуација на постигнатите резултати. Како задача е и вклучување на родовиот концепт во процесот на проценување на импликациите од несоодветната вклученост на жените и мажите во секоја планирана акција како во политиките така и во програмите во секоја област.

Воспоставувањето на еднаквите можности е обврска на целото општество и претставува отстранување на пречките за остварување на еднаквост меѓу жените и мажите. Преку промоција на принципот за воспоставување еднакви можности на жените и мажите се влијае на отстранување на нееднаквиот третман на жените и мажите и се воспоставуваат услови за воведување на еднакво учество на жените и мажите во сите сфери на општественото живеење. Во тој контекст постигнувањето на родова рамноправност значи да се работи со мажите и жените во сите сектори, но со посебен осврт на оние кои ги донесуваат одлуките и кои влијаат на политиките и активностите на локално и на национално ниво.

III. ОБЛАСТИ НА ДЕЛУВАЊЕ

1. Управување со човечки ресурси

Развојот на капацитетите на човечките ресурси на локалната администрација и на членовите на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите е неопходност заради вметнување на родовата компонента во сите локални политики. Преку реализирање на едукативни работилници, обвкки, семинари би се зајакнале

капацитетите на човечките ресурси во општината и членовите на комисијата и би се подигнала свеста за важноста од учеството на жените во политичкиот и јавниот живот, а посебно во процесите на одлучување. Една од можностите за напредок е да се соработува со Комисијата за еднакви можности во Собранието на Република Северна Македонија и да се соработува со соседни општини и комисии за еднакви можности поддржувајќи добри примери и практики од општините и комисиите кои покажале извесен напредок по одредено прашање (општина со општина).

2. Социјална заштита

Социјалната заштита како систем на мерки, активности и политики, е насочена кон спречување и надминување на основните социјални ризици на кои е изложен секој човек, за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост и сопствена заштита. Сè уште во нашето општество се прикажува родова диспропорција во бројот на евидентирани машки и женски корисници на услуги во различни категории. Жените се јасно препознаени како доминантно евидентирани жртви на семејно насилство, носителки на згрижувачки семејства, жртви на трговија со луѓе, лица што сакаат да стапат во брак пред полнолетство, а мажите како лица што злоупотребуваат дрога или други психотропни супстанции, сторители на семејно насилство или сторители на малолетничка деликвенција.

3. Економски развој

Економскиот развој претставува еден од најзначајните фактори и цел во постигнувањето на родовата еднаквост, која во себе содржи повеќе елементи насочени кон: елиминација на разните форми на дискриминација, промовирање на повеќе и подобри работни места за жените, во смисла на број на вработени и квалитет на вработувањето и на крај намалувањето на феминизацијата на сиромаштијата, промовирање на социјално претприемништво.

4. Човекови права

Во оваа област општината и Комисијата при општина Општина Демир Капија ќе работи на унапредувањето на женските човекови права и родовата еднаквост, преку спроведување на кампањи, трибини и други активности, насочени кон подигнување на свеста и знаењето на јавноста за своите фундаментални права, препознавање на дискриминација по основа на пол, со цел воспоставување на еднакви можности и отстранување на сите видови на дискриминација.

5. Здравство

Здравството претставува значајна област во која е неопходно инкорпорирање на родовата компонента. Во оваа област покрај општината ќе се вклучи и Комисијата при Општина Демир Капија кои ќе се залагаат за подобрување на здравјето кај жените преку преземање на активности за подигање на свеста на жените за редовни медицински и гинеколошки прегледи.

Општина Демир Капија заедно со општините Кавадарци, Неготино и Росоман со финансиски средства учествува во формирањето на Регионалниот советувашиен центар за помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство со седиште во Кавадарци. Финансиските средства со кои што ќе учествува општина Демир Капија за обезбедување на одржливоста на регионалниот центар за 2024 година се во износ од 50.000,00 денари. Советувалишниот центар заедно со Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при општина Демир Капија и Координаторката за еднакви можности ќе организираат активности и акции кои во наредниот период во 2024 година ќе се реализираат се со цел да се запознаат што е можно поголем број на лица за постоењето на овој центар и заштитата и можностите кои што истиот ги нуди. Дел од активностите кои се предвидени да се реализираат за 2024 година, ќе бидат вклучени како активности во оваа Програма.

ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМА ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА за 2024 година

ОБЛАСТ	АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕТРАЕЊЕ	ОДГОВОРНИ	ИНДИКАТОРИ	БУЏЕТ НА ОПШТИНА
1. ПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	1.1. Спроведување на обуки на советниците на Советот и вработените во Општина Демир Капија за родовиот концепт и за воведување на родовата компонента во процесите на програмирање и буџетирање, како и информирање на истите за присуство на трибини и обуки кои се организираат од страна на меѓународни и локални граѓански организации и од страна на Комисијата за еднакви можности како работно тело на Собранието на Република Северна Македонија.	Континуирано во текот на 2024 година	Координаторка за еднакви можности, локална НВО и експерти ангажирани од меѓународни и домашни организации	Најмалку 3 обуки одржани на тема родова еднаквост и родово одговорно буџетирање; Најмалку 7 лица обучени на тема родова еднаквост и родово одговорно буџетирање.	30.000,00
	1.2. Ажурирање и анализа на родово разделена статистика и информации како основа за следење и планирање мерки	Континуирано во текот на 2024 година	Општина, Јавни претпријатија, ЦСР, градинка, здравен дом, Основно училиште, АВРСМ, Дом на култура	Редовно пополнување на воспоставениот систем за прибирање на родово разделени податоци	Нема финансиски импликации

2. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	2.1. Одбележување на 16 дена активизам за борба против родово базирано насилство *Организирање на настани за подигање на свест за родово базирано насилство (изработка на флаери, спроведување на улични акции и кампањи во руралните средини, одржување на едукативна работилница за ученичка популација, одржување на јавна трибина на тема родово базирано насилство)	Ноември – Декември 2024 година	КЕМ, Координаторка, локална НВО, Регионален советувалишен центар за помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство	-бројот на испечатени флаери -три улични акции во руралните средини -најмалку 20 ученици присутни на едукативна работилница -бројот на присутни на јавна трибина на тема родово базирано насилство	45.000,00
	2.2 Организирање на средби на територијата на општина Демир Капија и населените места и презентација на Регионалниот советувалишен центар за помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство	Континуирано во текот на 2024 година	КЕМ, Координаторка, НВО, Регионален советувалишен центар за помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство	Најмалку 2 организирани активности	Финансиско учество на општината за 2024 година - 50.000,00
	2.3 Едукативни работилници за намалување на булингот во училиштата	Континуирано во текот на 2024 година	КЕМ, Училиште, МВР, НВО	Најмалку 1 организирана Активност, најмалку 20 ученици присутни на едукативна работилница	5.000.00
	2.4 Информирање на ученици кои го завршуваат основното образование за можностите кои ги нудат стручните образовни профили	Април/Мај 2024 година	КЕМ, Училиште, Ангажирање на професори од средните училишта за промовирање на различни профили на образование	Најмалку 2 организирани презентации, Присутни ученици од 9-то одделение	10.000,00
	2.5 Организирање на хуманитарни акции за стари и изнемоштени лица и социјално загрозуени семејства	Март/Декември 2024 година	КЕМ, ОССЗ, ЦСР, НВО, Црвен крст, МТСП, Здружение на пензионери	Најмалку 2 хуманитарни акции, опфатени пензионери со ниски примања и социјално загрозуени семејства	10.000,00
	2.6 Организирање на настан за подигање на свеста кај граѓаните за лицата со посебни потреби и нивните права	Декември 2024 година	КЕМ, ОССЗ, ЦСР, НВО, МТСП, ангажирани експерти од областа	Организирана трибина на 03.12- Меѓународен ден на лицата со посебни потреби	17.000,00

03. ЕКОНОМСКИ И РАЗВОЈ	3.1. Организирање и спроведување на информативна работилница со претставници на АВРМ (посебно за мерки за вработување, посебно за програми за дообразование, преквалификација и доквалификација)		АВРМ, Општина Демир Капија, КЕМ, Координаторка, локална НВО	Најмалку 1 организирана активност; Најмалку 10 лица кои се информирани за мерките за вработување	5.000.00
	3.2. Организирање на информативни настани за презентирање на можностите и мерките за жени-земјоделки	Јуни 2024 година	АФПЗРР, Општина Демир Капија, КЕМ, Координаторка, локална НВО	Најмалку 1 организирана активност; Најмалку 8 жени земјоделки кои се информирани за можностите и мерките за жени земјоделки	15.000,00
4. ОВЕКОВИ ПРАВА	4.1. Идентификување и јакнење на капацитети на жени од рурални средини за мобилизација на жени за учество во процеси на одлучување и буџетирање и идентификување на потребите и приоритетите на жените (одржување на фокус групи, спроведување на партиципативно истражување преку анкетирање на жените од руралните средини, обработка на податоци и изработка на извештај)	Април-Октомври 2024 година	КЕМ, Координаторка, локална НВО	Бројот на анкетирани жени од руралните средини (најмалку 40), изработен извештај -одржани 3 фокус групи со жените од руралните средини	48.000,00
	4.2. Одржување на консултативни состаноци со жените од руралните средини за утврдување на нивните приоритетни потреби и предлог проекти за задоволување на идентификуваните потреби	Јуни-Декември 2024 година	КЕМ Координаторка, локална НВО	Одржани најмалку два консултативни состаноци најмалку 20 жени присутни на состаноците	20.000,00
	4.3. Одржување на едукативна работилница за учество на жените во процесот на планирање мерки за намалување на родовата нееднаквост во општина Демир Капија	Октомври 2024 година	КЕМ Координаторка, локална НВО	Најмалку 15 жени едуцирани за формите на учество на жените во процесот на планирање мерки за намалување на родовата нееднаквост во општина Демир Капија	25.000,00
5. ЗДРАВСТВО	5.1. Спроведување на активности/кампањи по повод месец на борба против рак на дојка и навремена здравствена заштита на жените	Октомври 2024 година	КЕМ во соработка со матични лекари, Медицински центар, и НВО	Најмалку 1 Спроведена активност, Најмалку 10 информирани жени	Изработка на флаери – 5.000.00

	5.2.Спроведување на активности за зголемување на свесноста за здравствените проблеми кај мажите (рак на простата)	Ноември 2024 година	КЕМ во соработка со матични лекари, Медицински центар и НВО	Најмалку 1 спроведена активност Најмалку 10 информирани мажи	Изработка на флаери – 5.000.00
	5.3. Спроведување на активности за превенција и заштита од користење на алкохол, дрога и психотропни супстанции кај учениците и младите	Септември-Декември 2024 година	КЕМ, Здравствени институции, Училиште, МВР, НВО	Најмалку 1 спроведена активност Најмалку 20 информирани ученици/млади	Изработка на флаери – 5.000.00
	5.4 Информирање на граѓаните за важноста од редовни превентивни прегледи и симптоми на болести и последици од ненавремено дијагностицирање на истите (психосоматски заболувања, висок крвен притисок, дијабетес)	Септември-Декември 2024 година	КЕМ во соработка со матични лекари, Медицински центар, и НВО	Најмалку 1 Спроведена активност, Најмалку 20 информирани лица	Изработка на флаери – 5.000.00

За реализација на целите на Програмата, Општина Демир Капија ќе ги превземе сите потребни активности и ќе ги стави на располагање техничките и човечките ресурси. Ќе соработува со сите чинители (организации, институции и поединци) и засегнати страни за унапредување на родовата рамноправност на локално ниво, вклучително и граѓански организации кои и ќе бидат еден од главните партнери во реализацијата на активностите.

IV. МЕТОДИ НА РАБОТА

Основни методи кои ќе бидат користени во реализација на активностите се:

- **Работни средби** - Организирани за координација помеѓу КЕМ, Градоначалникот (општинската администрација) и другите партнери во реализација на активностите (експерти од одредени области, НВО-и, целни групи на граѓани и др.) кои ќе учествуваат во имплементацијата на активностите;
- **Дискусионо обучувачки методи** - ќе бидат користени во рамките на спроведување на обуките, предавањата, советувањата и сл. согласно активностите. Во формата на обуките, предавањата, советувањата и сл. ќе се користат современи образовни технологии, аудио визуелни и мултимедијални образовни продукти.
- **Истражувачко аналитички методи** - ќе се користат при анализа на постигање на целите. Приоритетно ќе се применуваат методите на анализа, собирање, анализирање и систематизирање на информацијата (интервјуа и анкети со целните групи);
- **Информативно промотивни методи** - овој тип на метод ќе се користи при дистрибуцијата и презентирањето на рекламните и пропагандните материјали, организацијата на обуките, предавањата, советувањата и други потреби согласно содржината на активностите;
- **Правни методи** - ќе се користат при планирањето на програмско оперативните активности согласно законските надлежности на општината.
- **Финансиско сметководствени методи** - ќе се користат во процесот на подготовка на буџетите за секоја активност поединечно, периодичните и финалните финансиски извештаи за реализација на активностите;

V. ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на активностите утврдени со оваа Програма во износ од 300.000.00 денари е предвидено со Буџетот на Општина Демир Капија за 2024 година. За активностите од областа што ги опфаќа Програмата, а кои согласно со потребите ќе се појават во текот на 2024 година, ќе бидат предвидени дополнителни финансиски средства од Буџетот на Демир Капија.

VI. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Демир Капија ќе го следи текот и динамиката на спроведување на Програмата и ќе даваат свои оценки како и предлози за неопходни промени се со цел постигнување на утврдените цели.

До Секторот за еднакви можности при Министерството за труд и социјална политика од страна на координаторот за еднакви можности на мажите и жените ќе се доставува годишен извештај за имплементација на активностите и реализацијата на целите.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Програмата влегува во сила со денот на донесувањето, истата ќе биде објавена во "Службен гласник на Општина Демир Капија".

Совет на Општина Демир Капија

Претседател

Оливер Недев